

Bij de opening van het nieuwe schoolgebouw van het Hoornbeeck College en de Jacobus Fruytier Scholengemeenschap aan de Musschenbroekstraat overhandigde een parachutist de sleutel.

4

Ophef over kunst... 2

Koopzondagen... 5

Jan Kloosterman... 9

Aanstootgevend kunstwerk zorgt voor

Soms lijkt alles te moeten kunnen in Apeldoorn. De gemeente wil een roestvrijstalen kunstwerk dat bestaat uit een net met vrouwelijke borsten en mannelijke geslachtsdelen ophangen in een boom. De SGP en de ChristenUnie tekenen protest aan. „Waar liggen de grenzen in Apeldoorn”, vraagt SGP-fractievoorzitter Henk van den Berge zich af.

Het gemeentebestuur van Apeldoorn werkt aan de plaatsing van een kunstwerk

locatie staan meerdere kunstwerken. Maria Roosen (1957) is geen onbekende in de kunstwereld. Vorig jaar won ze de Wilhelminaring 5, de nationale oeuverprijs voor de beeldhouwkunst. De Arnhemse beeldhouwster maakt veel moderne, abstracte kunst, vaak van glas en keramiek. Ze lijkt geobsedeerd door bepaalde lichaamsdelen. Voor het Sprengenpark heeft ze een net van pakweg een meter bij zestig centimeter ontworpen met daarin uitpuilende, aan elkaar gelaste borsten en

beeld is verrassend, spraakmakend misschien ook wel”, geeft ze toe.

De SGP en ChristenUnie zijn tegen de plaatsing van het aanstootgevend kunstwerk. „Het is op grond van de Bijbelse beginselen belangrijk dat er eerbaar en kuis met het menselijk lichaam wordt omgegaan, dus ook met afbeeldingen daarvan. Het kunstwerk voldoet daar zeker niet aan”, aldus Henk van den Berge.

Beide partijen tekenden enkele weken geleden via schriftelijke vragen protest aan bij het college van burgemeester en wethouders. „Wij vragen ons af waar de grenzen liggen in Apeldoorn”, zegt de SGP-fractievoorzitter. „De Bijbel leert ons respect te hebben voor het menselijk lichaam. Het zonder meer tonen van losse geslachtsdelen in de openbare ruimte valt daar buiten.”

De christelijke fracties verwachten dat een aanzienlijk deel van de bevolking het kunstwerk als aanstootgevend zal ervaren. „Voor kunst in de openbare ruimte geldt dat deze niet moeten leiden tot ergernis bij burgers”, benadrukt Van den Berge.

In het Sprengenpark, bij het Belastingkantoor, staan al een aantal kunstwerken. Het omstreden "boomsieraad" zal ook in dit park komen te hangen.

Foto: GtV

in het Sprengenpark. Het omstreden "boomsieraad" van kunstenaar Maria Roosen moet een plaats krijgen aan een boomtak op een groenstrook, schuin tegenover het Belastingkantoor. Op deze

mannelijke geslachtsdelen van roestvrijstaal. Zelf spreekt de kunstenaar, met feministische inslag, over een "boomsieraad". „Het idee is afgeleid van het klasieke thema, naakt in de natuur. Het

Shockeren

Kunstkriticus Jan den Ouden, leraar op het Van Lodenstein College en lid van de reformatorische kunstenaarsvereniging Korf, noemt het werk van Roosen „gezocht.” Het uitbeelden van naakten is volgens hem „al eeuwen een omstreden manier van uiten.”

Een belangrijke drijfveer voor een aantal kunstenaars is shockeren, zegt Den Ouden. „Ondanks de uitvoering in glanzend metaal komt dit "boomsieraad" op mij over als een berg onbedekt vlees.” De

Uiteenlopende reacties op Apeldoorns 'boomsieraad'

Het bekendworden van de bezwaren van SGP en ChristenUnie tegen het zogenaamde 'boomsieraad' leidde op de websites van onder meer De Telegraaf, De Stentor en Nu.nl tot vele en vooral sterk uiteenlopende reacties. Hierbij een overzicht, waarbij de grofst zij zijn weggelaten.

- Verloedering ten top! Ga zo door NL, en we worden helemaal het lachertje in de wereld. Het heeft niets meer met vrijheid te maken als je het opdringt aan anderen. Het hek is van de dam.
- **Dutch Master, Detroit, USA**
- Binnenkort is iedereen verplicht in zwarte kledij rond te lopen, verplichte zondagsrust en naar de kerk.
- **Rob, Beuningen**
- Nee, ik ben niet preuts. Nee, ik ben niet echt gelovig en zeker niet gereformeerd. Nee, ik heb niks met de Veluwe, maar dit is te gek voor woorden. Geldverspilling en wat is de toegevoegde waarde? Dit keer ben ik het dus eens met de SGP. Dat ik dat nog eens zou zeggen...
- **Hans, Drecht**
- Christenen zijn net zo bekrompen als islamieten, alleen verwoorden ze het
- wat netter. Kunst is kunst. Het is nog wel een vrij land. - **A. de Z., Sier**
- Ik begrijp niet dat andere partijen er niet tegen ageren. Iedereen maar klagen dat de maatschappij slecht is, maar dat komt misschien wel door deze uitwassen. Als dit nu in een museum is, dan is het een compleet ander verhaal, dan kies je ervoor, nu wordt je ermee geconfronteerd. - **Sander, Amstelveen**
- Weten jullie hoeveel dingen er onder de noemer van geloof niet mogen? Volgens mij zijn we te ver doorgeschoten... Als christelijken iets niet mogen,

ophef

kunstkriticus vindt het verder „een vreemde keus” om het net met inhoud in een boom te hangen.

„Kunst kan een verrijking voor de omgeving betekenen”, benadrukt Den Ouden. „Omdat het hier om de openbare ruimte gaat, moet je een zorgvuldige keus maken. Niet iedereen hoeft een kunstwerk mooi te vinden. Maar als mensen zich door de thematiek gekwetst of in grote verlegenheid gebracht kunnen voelen, is dat een ongeoorloofde ingreep in de openbare ruimte. Je zou burgers die de moeite nemen zich te verdiepen in de vormtaal van kunst moeten belonen, in plaats van te verbijsteren.”

Den Ouden vindt het „onbegrijpelijk” dat een kunstenaar die er feministische ideeën

„Kunst mag zeker aanzetten tot nadenken”

op na houdt, zo'n werk aflevert. „Juist uit die kring komen toch de protesten tegen de exploitatie van het vrouwenlichaam?” De grenzen voor Den Ouden liggen bij „alles wat eerbaar” is. „Liefelijk hoeft niet. Kunst mag best spannend zijn. Het mag zeker aanzetten tot nadenken. De omhooggebogen rails in Westerbork zijn bijvoorbeeld ook niet liefelijk.”

Ook kunst moet volgens Den Ouden aan hoge, bijbelse normen voldoen. Hij wijst op Fillipenzen 4 vers 8: „Voorts broeders, al wat waarachtig is, al wat eerlijk is, al

wat rechtvaardig is, al wat rein is, al wat liefelijk is, al wat wel luidt, zo er enige deugd is, en zo er enige lof is, bedenkt datzelve.” Dat moet een kunstenaar de nodige houvast geven. Dat er dan veel afvalt, moge duidelijk zijn.”

Vandalisme

De gemeente Apeldoorn heeft opdracht gegeven voor het omstreken kunstwerk. De Gemeentelijke Adviescommissie Beeldende Kunstopdrachten (GABK) en de wijkraad Orden hebben volgens de regels advies uitgebracht. Volgens de GABK is er geen sprake van „obscentiteit of pornografie.” De wijkraad is kritisch. „Het kunstwerk is te kwetsbaar.” Orden vreest voor vandalisme, „niet in het minst” door de aanstootgevendheid inhoud.

De SGP en CU vragen het college ook of er gezocht is naar een niet-aanstootgevend kunstwerk en wat de kosten zijn. Het belangrijkste volgens Van den Berge is echter dat het college zich diepgaand bezint op de vraag of bij kunst alles is toegestaan. „Wij hopen dat dat niet het geval zal zijn. Grenzen zijn nodig. Kijk ook eens naar de toenemende seksualisering van de samenleving. Ook de regering was daar recent kritisch over. Erg opvallend was ook een reactie op het kunstwerk op de website van De Telegraaf van een Nederlander die in het buitenland woont. Hij schreef dat het hem opviel dat alles in ons land zo op seks is gericht. Dat moet worden tegengegaan. Wij hopen dan ook dat er in Apeldoorn duidelijker grenzen komen; niet alleen voor kunst, maar ook voor bijvoorbeeld reclames in de openbare ruimte.”

Gerard ten Voorde

mag niemand iets. Maar hoe zit dat andersom? Waarom mag ik niet op zondag de auto wassen, direct beginnen met eten, winkelen. Hoe is het mogelijk dat een minderheid er in slaagt om de meerderheid haar burka-achtige ideeën op te leggen. - **Martin**

• Als je niet in Nederland woont en je komt er een paar keer per jaar een paar weken dan valt pas op hoe alles in dit land op seks gericht is. De tv, de bladen, de reclames... walgelijk. Ik heb niks met de CU en SGP, integendeel, maar zoals Nederland zich afficheert is liederlijk. We slaan door! - **Hans, Zuid-Amerika**

- Een prachtig Adam en Eva-thema, zou ik zo zeggen. Maar daar moet je een beetje bij nadenken en dat is men niet meer zo gewend in Nederland. - **Rotterdam**
- Uit al die reacties blijkt maar weer eens, dat het lijkt of christenen zich niet mogen houden aan wat de Bijbel hun voorhoudt. Iedereen heeft de mond vol van normen en waarden, maar als de SGP hier op wijst, dan valt bijna half Nederland erover. Als tomaten-Jan zoiets roept dan neemt men dit ogenblikkelijk aan. - **Nico**

Ter kennisname

In de gemeenteraad bespraken we onlangs het minimabeleid. Minima in Apeldoorn? Leven er ook in onze gemeente mensen in de buurt van de armoedegrens, hetgeen betekent dat ze een inkomen hebben rond het bijstandsniveau? Ja, die mensen zijn er meer dan menig-een denkt. En dan gaat het zeker niet alleen om dak- en thuislozen. In Apeldoorn behoort 9 procent van onze inwoners tot de minima. Het betreft 9500 huishoudens en 18.000 personen, onder wie veel kinderen. Daar mogen we best eens even bij stilstaan.

Het is erg belangrijk dat de minima goed worden geholpen. Onze partij hecht vanuit de Bijbelse beginselen aan een samenleving waarin mensen zorg dragen voor elkaar. Daarom vinden wij het een goede zaak dat in Apeldoorn de steun aan minima met bijna een miljoen euro wordt uitgebreid naar 4,5 miljoen euro, zodat er onder meer extra geld is voor kinderen uit deze doelgroep en voor het terugdringen van de armoedeval. Maar er is meer dan alleen financiële nood. We denken ook bijvoorbeeld aan problemen rond vereenzaming, langdurig zieken en dementerenden. Ook daar is hulp nodig van zowel professionele instellingen als vrijwilligers. En juist dat vrijwilligerswerk wordt steeds belangrijker. Gelukkig spelen de Apeldoornse kerken uit de gereformeerde gezindte daar op in. Ongeveer een jaar geleden vormden zij samen met een aantal andere kerken een netwerk dat hulp verleent in het kader van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO). Sinds kort heet dit netwerk Diaconia. Zij geven hulp aan Apeldoorners die graag door christenen willen worden geholpen.

Wij zijn blij met dit initiatief. Het is belangrijk en goed dat er vanuit onze kringen zorg wordt verleend aan hulp-behoevenden. Wat zou het heilzaam zijn als het zou strekken tot eer van God en heil van de naaste. Dat moet immers het uitgangspunt zijn.

Graag wensen wij u namens de fractie een gezegende Kerst en een voorspoedig nieuwjaar toe.

Met vriendelijke groeten,

*Henk van den Berge
SGP-fractievoorzitter*

Reformatorisch onderwijs in Apeldoorn groeit

In Apeldoorn werden in korte tijd twee schoolgebouwen voor reformatorisch onderwijs geopend. Het refo-onderwijs in onze gemeente groeit. Reden voor een gesprek met de vier directeuren en een reactie van de onderwijswethouder.

Op 29 oktober opende onderwijswethouder Hans Wegman (CDA) de nieuwe vestiging van de Eben-Haëzerschool aan de Gijsbrechtgaarde in De Maten. Over een locatie in Apeldoorn was al veel eerder gesproken. Zo had wethouder

lichte groei van zo'n 35 leerlingen per jaar", aldus directeur Frans van Hartingsveldt. Voor cluster 4 (leerlingen met problemen) loopt op dit moment nog een officiële aanvraag voor een nevenvestiging. Door de voortdurende groei moest de Fruytier op zoek naar extra ruimte. Daarbij werd samengewerkt met het Hoornbeek College. In 2004 ging deze school voor middelbaar beroepsonderwijs (mbo) in het gebouw aan de Gijsbrechtgaarde met 120 studenten van start, maar door een forse groei was deze locatie te klein geworden.

Het Hoornbeek hoopt op termijn op zo'n 600 studenten, aldus Bos. „Voorzichtig wordt ook gekeken naar mogelijkheden voor hoger beroepsonderwijs. Wethouder Wegman wierp bij de opening van het nieuwe gebouw nadrukkelijk de vraag op naar initiatieven in dit opzicht. Met een drachtige samenwerking is nog veel te bereiken. Pakken we die handschoenen op?" Volgens Wegman is het belangrijk dat de scholen een verkenning doen naar de mogelijkheden van hbo-onderwijs in Apeldoorn, maar hij benadrukt wel dat het heel moeilijk is om dergelijke opleidingen te krijgen.

Van Hartingsveldt wil graag meedenken bij het ontwikkelen van een hbo-opleiding. „Er zijn studenten genoeg, die baat hebben bij dit type onderwijs in deze regio. Ik denk dan vooral aan de opleiding van leerkrachten voor het primair en voortgezet onderwijs. Heel wat docenten van ons moeten voor hun opleiding vele kilometers rijden om lessen te volgen. Gezien het tekort aan leerkrachten is een investering in het hbo aan de oostzijde van het land een must."

Ook Hak vindt dat een goede zaak. „Met name opleidingen die zich richten op bestuurskunde en dienstverlening zouden een aanwinst zijn. Ik hoop ook altijd stilletjes dat De Driestar een Pabo-vestiging in Apeldoorn opent."

Identiteit

Over de samenwerking met de gemeente zijn de scholen positief. Wel merkt Hak op dat de slagvaardigheid in Apeldoorn door het grotere ambtenarenapparaat kleiner is dan in Voorst. Fruytier-directeur Van Hartingsveldt bepleit een sterkere regiefunctie van Apeldoorn bij het onderwijs. „De gemeente staat altijd open voor allerlei signalen vanuit de overheid en de maatschappij, maar nu het Rijk de regie voor het onderwijs grotendeels op plaatselijk niveau legt, mag Apeldoorn wel wat duidelijker aangeven hoe ze die regie vorm gaat geven."

Bij de vier reformatorische scholen staat de identiteit centraal. Directeur Korevaar: „Dankzij de financiën van

Directeur Arco Hak bij de opening van de nieuwe vestiging van de Eben-Haëzerschool in De Maten.

Foto: Rob Brouwer
Hoofdfoto voorpagina:
Cees Buys

Wegman zelf als raadslid eind jaren negentig al gepleit voor een eigen reformatorische basisschool. „Ik vond het vreemd dat kinderen uit onze gemeente zover moeten reizen. Een grote stad als Apeldoorn moet dat niet willen."

De vestiging aan de Gijsbrechtgaarde telt nu 288 leerlingen. Dat aantal zal volgens directeur Arco Hak van de Eben-Haëzerschool de komende jaren uitgroeien tot 350 in zowel Teuge als Apeldoorn.

Uddel

In 1970 werd in Uddel de reformatorische Rehobothschool opgericht. „Wij hebben een streekfunctie", stelt directeur Wim Korevaar. „Sinds circa 1990 schommelt het leerlingenaantal rond de 350." Als reden dat de school niet groeit, wijst hij op de woningbouwproblematiek in Uddel. „Er is weinig nieuwbouw en de koopwoningen zijn te duur voor starters. Hierdoor vertrekken veel jonge echtparen naar Barneveld en Nunspeet. Dat heeft een negatieve invloed op het leerlingenaantal."

Het reformatorisch onderwijs in Apeldoorn kreeg in 1984 een belangrijke impuls met de komst van de Jacobus Fruytier Scholengemeenschap. Momenteel heeft de locatie in Apeldoorn ruim 1600 leerlingen en die in Uddel bijna 600. „We verwachten een

Een schoolgebouw aan de Musschenbroekstraat bood uitkomst. Na een ingrijpende renovatie konden daar na de zomervakantie de bijna 400 studenten van het Hoornbeek en de ruim 200 leerlingen van de Fruytier aan de slag.

Van de Fruytier gaan de bovenste twee leerjaren van het vmbo (de sectoren Zorg en Welzijn en Economie) naar de nieuwe locatie. Dat sluit goed aan op de opleidingen in de sectoren Economie, Gezondheidszorg en Welzijn die het Hoornbeek in Apeldoorn verzorgt", zegt Hoornbeeklocatiemanager Pieter Bos.

Op 23 november opende wethouder

Bos
(Hoornbeek)

Van Hartingsveldt
(Fruytier)

Korevaar
(Rehoboth)

Wegman
(wethouder)

Wegman het gebouw. Bos en Van Hartingsveldt zijn goed te spreken over de compleet vernieuwde locatie. „Behalve aandacht voor de leeromgeving met ruime en goed ingerichte praktijklokalen, is ook sterk ingezoomd op het onderwijsconcept zelf. Het onderwijs van de Fruytier en het Hoornbeek moet goed op elkaar aansluiten."

de overheid kunnen we weliswaar kwalitatief hoogstaand onderwijs aanbieden, maar dat dient gedaan te worden vanuit Gods Woord. Het belangrijkste daarbij is dat de Heere Zijn zegen geeft over ons werk, want anders is alles ten diepste nog tevergeefs geweest."

Henk van den Berge

Meerderheid tegen opening van supers op zondag

In Apeldoorn is de Dekamarkt aan de Vlijtseweg sinds kort iedere zondag open door gebruik te maken van een trucje. De supermarkt kreeg de vergunning hiervoor door zich op zondag "avondwinkel" te gaan noemen. Gelukkig wijst een ruime raadsmeerderheid deze handelwijze van de hand.

De druk om het aantal koopzondagen te vergroten blijft. De gemeenten hebben de mogelijkheid van twaalf koopzondagen. Alleen in plaatsen met veel toerisme mogen de winkeldeuren vaker op de eerste dag van de week open. Daar wordt in veel gemeenten misbruik van gemaakt. Ook in Apeldoorn is dat het geval. Sinds 2005 mogen onder de vlag van de toeristische koopzondagen de winkels twee extra zondagen open zijn.

Gat in regelgeving

Ruim een maand geleden bleek ineens dat de Dekamarkt aan de Vlijtseweg iedere zondag open ging. De supermarkt had hier toestemming voor gekregen, omdat hij zich op zondag "avondwinkel" ging noemen. In de regels van de gemeente staat namelijk dat maximaal tien avondwinkels die hoofdzakelijk eet- en drinkwaren verkopen op zondag open mogen zijn van vier uur 's middags tot tien uur 's avonds. Deze bepaling was niet bedoeld voor supermarkten, maar door zich op zondag voor te doen als avondwinkel kon de vergunning aan de Dekamarkt niet worden geweigerd. De supermarkt maakte daarbij gebruik van het feit dat er geen duidelijke definitie van het begrip "avondwinkel" is. Toen deze zondagsopening bekend werd, hebben de drie christelijke partijen in de gemeenteraad -CDA, ChristenUnie en

SGP- het initiatief genomen om te gaan zoeken naar een mogelijkheid om het gat in de regelgeving te dichten. Het was juridisch niet mogelijk om het gelijk te doen. Daarom is voorgesteld om de ontheffing bij nieuwe aanvragen alleen tijdelijk -voor een jaar- te verlenen. In dat jaar moet de regeling worden aangepast, zodat het niet meer mogelijk is dat supermarkten elke zondag open mogen zijn.

De motie om dit te regelen kreeg gelukkig veel steun: dertig stemmen voor (PvdA, CDA, GroenLinks, ChristenUnie, Gemeentebelangen, SGP, D66 en één stem van Leefbaar Apeldoorn) en acht stemmen

Ook uit deze ontwikkelingen blijkt dat het onderwerp koopzondagen iedere keer terug op de agenda komt. Het is daarom belangrijk om alert te zijn. En dat ook als consument. Spreekt u er wel eens over met uw winkelier? De houding van de bewoners bij deze principiële kwestie wordt namelijk belangrijker.

In oktober gaf het kabinet aan dat gemeenten duidelijker moeten omschrijven waarom er toeristische koopzondagen zijn. Daarbij krijgen belanghebbenden -zoals winkeliers, werknemers, maar ook omwonenden en kerken- de mogelijkheid om beroep aan te tekenen tegen deze

De Dekamarkt aan de Vlijtseweg is nu iedere zondag open. De gemeenteraad wil voorkomen dat meer supermarkten dat gaan doen.

Foto: GtV

tegen (VVD en drie stemmen van Leefbaar Apeldoorn). Het college bekrachtigde deze motie in zijn eerstvolgende vergadering, zodat deze regeling nu geldt.

Dirk van den Broek

Vlak voor de aanpassing kwam er nog een aanvraag van Dirk van den Broek binnen om elke zondag in het winkelcentrum Het Fort als "avondwinkel" open te mogen zijn. Het college onderzoekt nu of dit mogelijk is. Hopelijk wordt het niet toegestaan.

koopzondagen. Hierbij mag dan ook de vraag aan de orde komen of de gemeente belangen als zondagsrust en leefbaarheid voldoende heeft meegewogen.

Dat biedt mogelijkheden. Laten daarom christenen hun bezwaren meer naar voren brengen. Maar daarbij moet het krachtigste wapen niet worden vergeten: het gebed om de doorwerking van de Bijbelse beginselen, ook in onze gemeente.

Henk van den Berge

Geen vrije sluitingstijden horeca

De horeca op het Caterplein krijgt geen vrije sluitingstijden. Dat is een goede zaak, want de overlast is al te groot.

De kwestie van de vrije sluitingstijden is bij de gemeenteraadsverkiezingen van 2006 op de politieke agenda gezet. Tijdens de campagne bleek een politieke meerderheid wel voor een proef met vrije sluitingstijden te voelen. De verwachting is dat dan de overlast op en rond het uitgaansgebied in het centrum van Apeldoorn wordt verminderd, omdat het publiek meer geleidelijk naar huis zou

gaan. Volgens de huidige regels moeten de ondernemers hun zaak in het weekend om vier uur 's morgens sluiten.

De SGP gaf vorige maand in het debat over de vrije sluitingstijden aan tegen de versoepeling te zijn. Principieel gezien wijst onze fractie sowieso de uitgaanscultuur op het Caterplein van de hand. Te meer daar de zondagmorgen toch al in het geding is en dat zou met vrije tijden nog erger worden.

Een andere belangrijke reden is de overlast voor de omwonenden en op de routes naar huis, mede door het overmatig

drankgebruik. Met vrije sluitingstijden duurt het allemaal nog langer en zijn er bovendien meer agenten nodig.

Op het Caterplein zijn overigens vrij veel jongeren van rond de veertien jaar tot diep in de nacht aanwezig. Vanuit Den Haag wordt terecht steeds meer benadrukt dat het drankgebruik onder jongeren moet worden tegengegaan. Dan is het van belang om de sluitingstijden juist niet te verlengen. Burgemeester De Graaf gaf aan geen versoepeling van de sluitingstijden te willen vanwege de overlast. Een raadsmeerderheid ging hiermee gelukkig akkoord.

Nieuw AGOVV-stadion bij Apeldoorn-Zuid

Bouwen in het Veluws natuurgebied kan niet. Ook niet als het om een voetbalstadion gaat. Zeker niet als er alternatieve locaties denkbaar zijn. Deze conclusie trekt het college uit een onderzoek dat de afgelopen maanden is uitgevoerd.

Op 5 juli gaf de raad het college van burgemeester en wethouders de opdracht om te onderzoeken of AGOVV toestemming zou kunnen krijgen voor de bouw van een nieuw voetbalstadion in het Goudkuil-bos, tussen de Europaweg en het spoor. De SGP en enkele andere kleine fracties waren hier tegen, maar de meerderheid besliste anders. Hoewel deze locatie in een eerdere verkenning niet naar voren was gekomen, kwam AGOVV toch met het voorstel, omdat Goudkuil bereid was het bos bijna voor niets over te doen aan de betaald voetbalclub.

Het college heeft door milieudeskundigen en juristen laten uitzoeken of het mogelijk is om op die locatie in Orden een voetbalstadion annex casino en gaming centre te bouwen. Van beide kanten is de conclusie dat de kans dat hiervoor toestemming

wordt gegeven door de provincie en het rijk ongeveer nul is.

Het bos maakt namelijk onderdeel uit van het beschermde Veluwe natuurgebied. Daarvoor geldt dat er alleen mag worden gebouwd als er een groot maatschappelijk belang mee is gediend en als er geen alternatieve locaties zijn. Aan deze voorwaarden wordt niet voldaan. Aangezien de gemeente geen geld in het stadion wil steken, is er volgens de juristen geen sprake van een groot maatschappelijk belang.

En er zijn bovendien alternatieve locaties. Van de al eerder genoemde locaties vallen er enkele af: de huidige locatie in Berg en Bos en de TNO-locatie vanwege milieu- en natuureisen en de locatie op de hoek van de Europaweg en de Laan van Spitsbergen vanwege de hoge kosten. Dan blijven nog over het Philipsbosje aan de Laan van Malkenschoten en de Kuipersdijk. Laatstgenoemde locatie ten zuiden van de A1, in de buurt van het dierenasiel, wordt nu door het college naar voren geschoven als de meest kansrijke. Dat is namelijk de locatie die mede is bestemd voor het regionale bedrijventerrein Apeldoorn-Zuid. Daarvan heeft een door

de raad uitgevoerd onderzoek uitgewezen dat er minder hectares nodig zijn dan oorspronkelijk gedacht. Daar blijft dus ruimte over en aangezien AGOVV zich opstelt als een bedrijf, zou het daar volgens het college goed passen.

De SGP ziet dit wel als een begrijpelijke keus, maar is er toch niet blij mee. We zijn het met het college eens dat de Kuipersdijk een betere locatie is voor een stadion, maar de meeste van onze bezwaren tegen het stadion worden niet weggenomen. Profvoetbal leidt vaak tot sportverdwazing en dat is niet afhankelijk van de locatie. Daarnaast geldt dat een casino en een gaming centre ook op de nieuwe locatie onderdeel blijven vormen van het plan.

Op 13 december mogen de raadsfracties zich uitspreken over de gewijzigde plannen. Een rondje langs een aantal (grote) fracties leert dat vrijwel zeker een meerderheid van de fracties zich achter het college zal opstellen. Daarmee is Orden van de baan, en zal AGOVV snel met een uitgewerkt plan moeten komen voor de Kuipersdijk.

Evert Mulder

Eerste nieuwe woningbouwlocatie in Lieren

Nog voordat de dorpsvisie Beekbergen-Lieren definitief is, heeft de gemeente al een eerste uitbreidingslocatie in Lieren aangewezen. Tegelijk zijn in dat gebied, aan de Nieuwe Voorweg, alle andere ontwikkelingen geblokkeerd, totdat het nieuwe bestemmingsplan klaar is.

Een half jaar geleden werden in Beekbergen en Lieren zogenaamde zoekzones aangewezen voor woningbouw in de periode tot 2020. Dat hield verband met de uitwerking van het Gelderse streekplan. De plannen passen ook goed in de dorpsvisie Beekbergen/Lieren, die inmiddels bijna klaar is. In totaal gaat het om een tiental locaties, waarop zo'n 400 woningen moeten komen.

Een groot deel hiervan, zowel huur- als koopwoningen, is bedoeld voor jongeren en starters. De Beekbergse locaties zijn niet zo gemakkelijk te ontwikkelen, onder andere vanwege de hoogspanningsleidingen. Bij die in Lieren doen zich minder problemen voor.

Dat de gemeente nu al actie zou ondernemen, had echter niemand verwacht. Zeker niet de bewoners of eigenaars van percelen aan de Nieuwe Voorweg (tussen de Veldbrugweg en het spoor). Die kregen onverwacht een brief in de bus dat de gemeente de Wet Voorkeursrecht Gemeenten (WVG) van toepassing had verklaard op hun grond. Dat houdt in dat ze, als ze de

grond willen verkopen, die als eerste aan de gemeente moeten aanbieden. De gemeente probeert hiermee te voorkomen dat de grond in eigendom komt van projectontwikkelaars en speculanten. Daarmee is het namelijk moeilijk zaken doen als het gaat om de realisatie van nieuwbouw. De gemeente wil graag zelf de regie houden.

Tegelijkertijd is voor deze uitbreidingslocatie, maar ook voor nog drie andere

een jaar in conceptvorm ter inzage worden gelegd, anders vervalt het besluit weer.

Deze plannen van de gemeente zijn in een niet-openbare vergadering van de raad besproken, om te voorkomen dat speculanten op het laatste moment nog percelen zouden opkopen. Hoewel we ons als SGP-fractie realiseren dat individuele bewoners van Lieren (met name aan de Nieuwe Voorweg) niet blij zullen

In Lieren zijn de percelen aan de de Nieuwe-Voorweg (diagonaal op de foto) aangewezen als eerste uitbreidingslocatie.

Foto: Eibert Stufken

beoogde in- en uitbreidingslocaties in Lieren een voorbereidingsbesluit genomen. Dit houdt in dat er op deze locaties niet gebouwd of uitgebreid mag worden, totdat er voor deze gebieden een nieuw bestemmingsplan is vastgesteld. Dat nieuwe bestemmingsplan moet dan wel binnen

zijn met deze ontwikkelingen, hebben we wel voorgestemd. Het algemene belang weegt dan toch zwaarder, namelijk dat er extra woningen komen in de dorpen, met name voor onze jongeren uit Lieren en Beekbergen.

Evert Mulder

Meer mogelijkheden om afval te scheiden

De SGP is steeds voorstander geweest van de invoering van diftar, omdat het de mensen stimuleert om minder afval te produceren en het resterende afval beter te scheiden. Daarmee wordt invulling gegeven aan het Bijbelse rentmeesterschap.

Echter, met alleen gedifferentieerde tarieven kom je er niet. Je moet de mensen ook de middelen geven om een groot deel van het afval apart in te kunnen leveren. Daar heeft de SGP de afgelopen drie jaar steeds om gevraagd. Wethouder Boddeke van GroenLinks lijkt hier nu eindelijk werk van te gaan maken.

Op 15 november heeft de wethouder een meerjarenplan Afval gepresenteerd aan de raad. De daarin opgenomen voorstellen moeten er toe leiden dat de 206 kilo afval die de Apeldoorners nu gemiddeld per jaar in de grijze container aan de weg zetten, wordt teruggebracht naar 150 kilo in 2012.

Eén van de maatregelen betreft de aanleg van vier beheerde retourpunten (retourretes), waarvan de eerste inmiddels is gerealiseerd bij winkelcentrum De Mheen. Hier kunnen veel afvalproducten apart worden ingeleverd zoals papier, glas en zuivelpakken en sinds kort ook plastic flessen en verpakkingsmateriaal. Daarnaast komen er nog twaalf onbeheerde retourpunten. Uit sorteerproeven blijkt dat er nog steeds veel papier in de grijze container verdwijnt. Om te stimuleren dat dit beter wordt gescheiden, krijgt iedereen die dat wil vanaf 2009 een aparte blauwe papiercontainer. Een ander punt van zorg is dat veel mensen het groente- fruit- en tuinafval (GFT) niet meer in de groene, maar in de grijze container deponeren. Om het gebruik van de groene container te stimuleren, zal het tarief voor de groene container vanaf 2009 worden verlaagd. Over hoeveel lager dat tarief dan moet zijn, is de raad nog niet uitgediscussieerd.

Buslijn 104 naar Uddel moet blijven

De SGP in Apeldoorn wil buslijn 104 behouden. Daarom heeft de fractie een motie ingediend waarin de wethouder wordt opgeroepen de provincie ertoe te bewegen om die buslijn in stand te houden.

Busmaatschappij Veolia is van plan om per 9 december diverse Veluwe buslijnen te schrappen, omdat ze verliesgevend zouden zijn. Eén van deze lijnen is lijn 104 van Apeldoorn naar Harderwijk, via Uddel en Elspeet. Over het schrappen hiervan is bij de inwoners van Uddel veel onrust ontstaan, omdat het hun enige OV-verbinding is met Apeldoorn.

Omdat de provincie opdrachtgever is voor het busvervoer op de Veluwe, probeert de Apeldoornse SGP-fractie én via de Gelderse SGP-fractie én via het college druk uit te oefenen op de gedeputeerde om buslijn 104 te behouden. Vandaar de motie, die unaniem door de raad werd aangenomen.

Colofon

SGPost is de nieuwsbrief van de SGP-fractie in Apeldoorn die drie keer per jaar verschijnt.

Als u deze gratis uitgave ook wilt ontvangen, kunt u contact opnemen met het fractiesecretariaat.

SGP-fractie Apeldoorn

Henk van den Berge (fractievoorzitter)

055 - 542 74 75

Evert Mulder (raadslid)

055 - 541 95 65

Fractie-secretariaat

Johan Stufken

Notaris Feithpad 33

7361 GV Beekbergen

055 - 506 35 94

j.stufken@apeldoorn.nl

Giro 9597523 tnv. SGP-fractie Apeldoorn

Redactie

Gerard ten Voorde e.a.

Advertenties

Gerben van den Berge

055 - 542 84 49

www.sgp-apeldoorn.nl

In memoriam

A. P. Hakkenberg

Op 30 juli 2007 is op 86-jarige leeftijd ons lid de heer A. P. Hakkenberg overleden. Tot vorig jaar heeft hij regelmatig onze ledenvergaderingen bijgewoond. Bijna zijn hele leven is Hakkenberg bij de SGP betrokken geweest. Bestuursfuncties heeft hij nooit bekleed, maar hij heeft wel vaak als afgevaardigde onze kiesvereniging vertegenwoordigd. We missen in de heer Hakkenberg een zeer trouw en meelevend lid. Zijn vrouw en (klein)kinderen worden Gods zegen toegewenst in het dragen van het verlies.

Bestuur KV Apeldoorn

Huwelijk

In de achterliggende periode kreeg de fractie verschillende keren de vraag of er in Apeldoorn een trouwambtenaar is uit de gereformeerde gezindte. Die bleek er niet meer te zijn. Om toch aan dit verzoek te kunnen voldoen, is inmiddels H. van den Berge beëdigd tot buitengewoon ambtenaar van de burgerlijke stand. Bruidsparen die hiervoor belangstelling hebben, kunnen met hem contact opnemen (tel. 055 - 542 74 75).

Van de verenigingen

Meer Visie in dorpsvisie Beekbergen Lieren

Als bestuur van de KV Beekbergen willen wij waardering uitspreken voor het werk dat aan de concept-dorpsvisie ten grondslag ligt. Daarbij is, volkomen terecht, steeds de historische trend doorgetrokken naar heden en toekomst.

Toch is er echter een zeer gewichtvol aspect onderbelicht gebleven. Dit betreft het kerkelijk en geestelijk leven. Weliswaar wordt er enigszins op ingegaan, maar gezien het grootse belang van het geestelijk welzijn zou nadere uitwerking ervan de kwaliteit van de dorpsvisie beslist ten goede zijn gekomen. Er is dan ook van de inspraakmogelijkheid gebruikgemaakt.

Onze dorpen worden immers reeds zeer vele jaren gekenmerkt door het kerkelijk en geestelijk leven en dat heeft de bevolking gestempeld. Nog steeds heeft een zeer groot gedeelte van de inwoners in meer of mindere mate affiniteit met de

kerken. Onder hen zijn er ook die buiten de dorpen kerkelijk betrokken zijn. Veel van de in de dorpsvisie genoemde verenigingen hebben hun wortels in het kerkelijk leven. Zij dragen, vooral vanwege hun levensbeschouwelijke aard, in zeer belangrijke mate bij aan het welzijn van onze leefgemeenschap. Behalve het uitdragen en bevorderen van de geestelijke waarden, leidt de sterke cohesie in de kerken tot allerlei vormen van spontane en gestructureerde hulpverlening. Voorwaar een actuele aangelegenheid. Wij pleiten ervoor dat deze zaken nadrukkelijk in de dorpsvisie, alsmede in de sterkte-zwakke analyse worden verwerkt en dat dit voor het kerkelijke en geestelijke leven zal leiden tot meer erkenning in materiele en fysieke zin. Maar vooral tot meer Visie.

Bestuur KV Beekbergen

Vergeefs protest tegen casino

Het college heeft groen licht van de raad gekregen om aan de Arnhemseweg een casino te vestigen. Er is veel kritiek. Tegen de komst van de speelhal zijn maar liefst 35 bezwaarschriften en een handtekeningenlijst met ruim 500 namen ingediend.

Tijdens de behandeling op 8 november vroeg het college aan de raad toestemming voor het vestigen van een speelautomatenhal in het voormalige winkelpand Arnhemseweg 147. Het college is van mening dat op grond van het vastgestelde beleid de komst van een casino mogelijk is. Wethouder Reitsma (PvdA) zei geen echte problemen te voorzien: „Een casino past in een straat met zowel woonhuizen als winkels. De Arnhemseweg is een levendige straat, waar ook horeca zit. Ook in dit pand mag horeca komen en ook dat kan overlast geven. Een casino is niet wezenlijk anders. De afdeling verkeer van de gemeente en de politie vinden dat het kan.”

De indieners van de bezwaarschriften, met de wijkraad voorop, denken daar anders over. Zij vrezen parkeerproblemen, verkeersoverlast en hangjongeren. Het verweer van de exploitant van het casino dat er geen alcohol wordt geschonken en dat er een minimumleeftijd van 21 jaar voor de bezoekers geldt, haalt de grote bezwaren niet van tafel.

Een indiener van een bezwaarschrift stelt op grond van principiële bezwaren tegen te zijn en waarschuwt tegen de negatieve psychologische effecten in verband met gokverslaving.

Als vertegenwoordiger van de SGP heeft ondergetekende deze bezwaren onderschreven. Spelen in een casino wekt begeerte op. Het is geen gewoon bedrijf. De dag voor de behandeling van het onderwerp op de politieke markt was het Dankdag voor gewas en arbeid. Ik heb me hardop afgevraagd of je in de kerk God ook zou kunnen hebben gedankt voor behaalde gokwinsten. Niet dus! Het is tevens zeer vreemd dat de speelautomatenbranche aan verslavingszorginstellingen geld geeft om verslaving te bestrijden. Dat is het paard achter de wagen spannen.

Vestigen van een casino is ook een verkeerd signaal. Toen het onderwerp werd behandeld, was het de "Week van de verslaving", waarbij minister Rouvoet van Jeugd en Gezin met jongeren in gesprek ging over de gevaren van verslaving. De komst van een casino is ook in dat opzicht geen goed voorbeeld van preventie tegen een dergelijk probleem. Jammer genoeg waren alleen CDA, Gemeentebelangen en ChristenUnie het met de SGP eens. De meerderheid van de politieke partijen heeft geen moeite met de komst van een casino.

Hans Leune

Aan de tand gevoeld...

't Is een bekende in de SGP. Voor sommigen een beruchte. Nog voordat-ie mocht stemmen, was hij al bestuurslid van de SGP-jongeren in Oldebroek. Sinds twee jaar is hij het boegbeeld van alle SGP-jongeren. Jan Kloosterman (29). Gehuwd, vader van twee kinderen.

Wat voer je overdag uit?

„Als teamleider van de afdeling cluster 4 en rebound op de Fruytier (probleemleerlingen, red.) geef ik leiding aan ongeveer vijftig leerlingen en veertien collega's. En ik geef gelukkig nog wat les. Intensief, maar ook prachtig werk.”

Wat vind je van Apeldoorn?

„We wonen nu ruim een jaar met veel genoegen in Apeldoorn. De 'wenperiode' was korter dan we verwachtten. Het bevalt goed om zoveel voorzieningen dichtbij te hebben. Ik kan fietsend naar m'n werk.”

Waar erger je je het meest aan in Apeldoorn?

„Aan de hoeveelheid verkeerslichten. En het grote aantal drempels in de Vlijtseweg.”

Wat zou je als minister-president het eerste doen?

„In een toespraak tot zoveel mogelijk burgers zeggen dat God goed is en Zijn dienst nooit teleur stelt. Vervolgens zou ik dat verder vertalen naar praktische besluitvorming. Een politicus moet zijn handwerk zo goed mogelijk doen en maximaal zijn eigen verantwoordelijkheid nemen. We zijn en blijven vervolgens afhankelijk van de zegen daarover.”

Wat mist deze samenleving?

„Een dialoog die gebaseerd is op liefde tot de naaste vanuit de liefde tot God. Van daaruit zou er ook meer cohesie in de samenleving zijn. We hebben het omzien naar elkaar zo hard nodig.”

Wat kan de SGP goed gebruiken?

„Een grotere openheid voor verschillen binnen onze partij. Staande op dezelfde, beproefde basis zou dat meer ruimte aan elkaar kunnen geven. Het gesprek hierover kan dan ook beter plaats hebben.

Jan Kloosterman

Dat lukt niet altijd... Op zaterdag en zondag kom ik er wel regelmatig aan toe.”

Wie is je grote politieke voorbeeld?

„Groen van Prinsterer. Hij analyseerde historie en tijd scherp en gaf antwoord met de Schrift in de hand. Tegen het ongeloof het Evangelie. Zijn banier was de kruisbanier. Voor hem scharnierde de wereldgeschiedenis rond Golgotha. Tegelijkertijd was hij een uiterst kundig en onderlegd staatsman.”

Balkenende of Rouvoet?

„Tot voor kort altijd Rouvoet. Vanwege zijn inhoudelijke standpunten. Na de coalitievorming twijfel ik steeds meer. Het bestaansrecht van de CU ten opzichte van het CDA wordt er voor mij niet duidelijker op. Ik mis het bekennen van kleur in vak K te veel.”

Wilders of Verdonk?

„Omdat ik niet weet wat Verdonk echt wil, kies ik op dit moment voor Wilders. Niet vanwege zijn manier van optreden. Ik deel wel veel van zijn zorgen over de islam. Zijn politieke stijl deel ik niet. Die is te populistisch en te gericht op zijn achterban.”

Van der Vlies of Van der Staaij?

„De wijsheid en ervaring van Van der Vlies en de scherpte van Van der Staaij. Bijna een ideale combinatie. Dus niet óf maar én.”

Welke bijbelse figuur spreekt je het meest aan?

„Daniël. Hij was bedeed met Godsvreze en een kundig bestuurder. Die combinatie is nodig om midden in een heidense samenleving verschil te kunnen maken. In de afhankelijkheid van Hem Die alles geeft.”

Over welk bijbelgedeelte zou je een meditatie in De Banier vullen?

„Over de gebeden van David. Hij leefde in kinderlijke afhankelijkheid en mocht regeren als een man naar Gods hart. In die weg zegende de Heere hem. Die houding is zeker passend voor een zondig mens met veel verantwoordelijkheden. Gods zegen mogen we dan ook verwachten. Zijn naam ter eer.”

Laten we spreken over wat ons bindt, niet wat ons scheidt, zonder de basis van Gods Woord los te laten.”

Wat zou je stemmen als er geen christelijke partijen zouden zijn?

„VVD. Omdat zij het overheidsingrijpen op een aantal onderwerpen willen beperken. Waar mogelijk moeten verantwoordelijkheden en taken in handen van burgers

„Zijn dienst stelt nooit teleur”

zijn. Zaken die in gezin, vereniging, kerk en school thuishoren, moeten daar ook gelaten worden.”

Wat is je beste one-liner?

„Zonder relatie geen prestatie.”

Waar kom je te weinig aan toe?

„Het lezen van boeken en musiceren. Ik probeer dat één avond per week te doen.

Gerard ten Voorde